

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-03- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRISIJUNGIMO PRIE PAREIŠKIMO, KURIUO SUTEIKIAMAS FINANSINIS UŽTIKRINIMAS DĖL UKRAINOS ĮSIPAREIGOJIMŲ TARPTAUTINIAM VALIUTOS FONDUI ĮVYKDYMO

2022 m. gruodžio 19 d. Tarptautinis valiutos fondas (toliau – TVF) patvirtino 4 mėnesių nefinansinę stebėsenos programą¹ Ukrainai, kuri apėmė pajamų mobilizavimo, vidaus skolos, finansų sektoriaus ir skaidrumo bei valdymo klausimus. 2023 m. vasario mėn. Ukraina ir TVF pasiekė susitarimą, kad minėta stebėsenos programa sėkmingai įgyvendinta – pasiekti visi kiekybiniai ir orientaciniai tikslai, taip pat struktūrinės gairės, apimančios fiskalinę politiką, valdymą ir finansų sektoriaus klausimus.

Sėkmingas stebėsenos programos įgyvendinimas leido Ukrainai pateikti prašymą TVF dėl naujos – 48 mėnesių trukmės 15,6 mlrd. JAV dolerių išplėstinio finansavimo programos (toliau – Programa). Programos pagalba būtų sprendžiami tiek trumpalaikiai, tiek vidutinės trukmės Ukrainos finansavimo poreikiai bei įgyvendinamos ilgalaikės struktūrinės reformos, papildant kitas Europos Sąjungos (ES) ir Vakarų partnerių finansinės paramos priemones Ukrainai, įskaitant ES 18 mlrd. eurų makrofinansinės pagalbos paketą, skirtą finansavimo trūkumui 2023 m. padengti. Siekiant sudaryti tinkamas sąlygas TVF Programos Ukrainai suteikimui, TVF vykdomojoje valdyboje buvo patvirtinti reikiami pakeitimai – laikinai padidinti bendrųjų išteklių prieigos limitai ir pakeistos finansinių užtikrinimų taisyklės, leidžiančios TVF skolinti šalims esant išskirtinai didelio neapibrėžtumo, kurį lėmė išoriniai sukrėtimai ir kurio šalies valdžios institucijos negali kontroliuoti, sąlygomis.

TVF misija 2023 m. kovo 8-15 d. Varšuvoje surengė politines konsultacijas su Ukrainos atsakingomis institucijomis, kurių metų buvo pasiektas susitarimas² dėl Programos, sudarytos iš dviejų dalių: i) išlaikyti makroekonominį ir finansinį stabilumą karo akivaizdoje; ii) padėti pagrindus struktūrinių reformų įgyvendinimui ir, galimybėms leidus, jas įgyvendinti.

Siekiant, kad TVF Programa Ukrainai būtų patvirtinta kuo greičiau, t. y. š. m. kovo 31 d. vyksiančiame TVF vykdomosios valdybos posėdyje, turi būti suteikiamos tinkamos finansinės apsaugos priemonės TVF, kurios užtikrintų, kad Ukraina galės įvykdyti įsipareigojimus – grąžinti skolą TVF, ir kad nėra abejonių dėl Ukrainos skolos tvarumo. TVF vertinimu, tam pakanka tvirto oficialių kreditorių ir donorų pareiškimo, patvirtinančio jų pasirengimą teikti finansavimo užtikrinimą Ukrainai, jei šalis susidurtų su problemomis vykdant savo įsipareigojimus TVF.

¹ PMB (*Program Monitoring with Board Involvement*) - nefinansinė programa, kuria siekiama įtvirtinti makroekonominę politiką ir sukurti platformą, leidžiančią kaupti programos įgyvendinimo rezultatus, siekiant parodyti, kad yra pakankamai pajėgumų pilnos programos tikslams pasiekti.

² TVF spaudos pranešimas – prieiga per internetą: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2023/03/21/pr2388-ukraine-imf-and-authorities-reach-staff-level-agreement-eff-arrangement>

Pažymėtina, kad Didžiojo septyneto (G7) šalys tokį pareiškimą laiko aukšto lygio politiniu įsipareigojimu ir savo valstybių biudžetuose šiuo metu nėra numačiusios papildomų atidėtų lėšų šiam tikslui. Panašaus pobūdžio, tik siauresnės apimties, finansinį užtikrinimą G7 šalys jau teikė TVF 2022 m. rudenį, kai TVF suteikė Ukrainai 1,3 mlrd. JAV dolerių paskolą pagal greitą finansavimo priemonę. Pagal šiuo metu (š. m. kovo 28 d.) turimą neoficialią informaciją, įsipareigojimą suteikti finansinį užtikrinimą naujai Programai planuoja išreikšti G7 šalys ir Ispanija, taip pat Lenkijos, Nyderlandų, Belgijos ir Austrijos vyriausybės svarsto prisidėjimo galimybę.

Atsižvelgiant į būtinybę teikti tiek politinę, tiek finansinę paramą Ukrainai ir padengti Ukrainos finansavimo trūkumą 2023 ir vėlesniais metais, siekiant stiprinti makroekonominį ir finansinį Ukrainos stabilumą TVF Programos pagalba, įvertinus aktyvų Lietuvos įsitraukimą remiant Ukrainą per ES ir tarptautinių finansų institucijų instrumentus bei dvišaliu būdu³, siūlome Lietuvos Respublikos Vyriausybei pritarti, kad Lietuvos Respublika prisijungtų prie bendro pareiškimą, kuriuo suteikiamas finansinis užtikrinimas dėl Ukrainos įsipareigojimų TVF įvykdymo.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolinio sprendimo projektas, 1 lapas.
2. Pareiškimą, kuriuo suteikiamas finansinis užtikrinimas dėl Ukrainos įsipareigojimų TVF įvykdymo, tekstas anglų k., 1 lapas.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė

Ieva Stulgytė, tel. (8 5) 219 4448, el. p. ieva.stulgyte@finmin.lt

---

³ 2022 m. Lietuva skyrė 10 mln. eurų dotacijų į Pasaulio banko patikos fondus, skirtus Ukrainos poreikiams, suteikė beveik 23 mln. eurų valstybės garantijų (10 mln. eurų Pasaulio banko paskolos instrumentui Ukrainai ir 12,972 mln. eurų - ES paramos paketui Ukrainai) bei suteikė 18 mln. eurų dvišalės finansinės paramos Ukrainai.